

LETTER #6: THURSDAY, 16 ADAR - MARCH 9

A Rabbi Doesn't Quit

Printed in Igros Kodesh Vol. 18 pp 40-41

ו'תקמב

By the Grace of G-d
7 MarCheshvan, 5719
Brooklyn

Greetings and blessings,

In response to your letter with its attachment, in which you write that you departed your synagogue before the summer, etc.

Evidently, you mean that you have completely left the rabbinate. I am surprised by this, especially [being that you are] a person who has been in America for several years and, as is evident in the talks that you attached to your letter, has been involved in the status of Judaism here and in finding ways to improve it. Thus, this step — your plan to leave the rabbinate — is entirely surprising; is it possible for it to change and improve Jewish American values? Especially if what you write concerning your qualifications — quickly organizing, etc. — is true, you must have great potential. Thus, the error of your stepping away, or more correctly, the “flight from the battle,” becomes even greater.

Of your writing (seemingly as an explanation for this step) that you had to submit to your congregants' will, etc., in your Rabbinic post: This is clearly not enough reason for your departure, for the attitude of the congregants to the rabbinate

ב"ה, ז' מרחשון, תשי"ט
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו עם המצורף אליו, בו כותב
אשר עזב את הבית הכנסת שלו לפני הקיץ
וכו'.

וכנראה, פונתו - שעזב משרת הרבנות בכלל,
ולפלא הדבר, ובפרט בהנוגע לזה שנמצא
בארצות הברית זה כמה שנים, וכנראה
ממאמרו הנדפסים שצורף למכתבו, התעניין
במצב היהדות כאן ובעצות איה לשפרו, שעל
פי זה אינו מובן כלל הצעד האמור - להפסיק
מלשמש במשרת רבנות, כי האמנם על ידי זה
אומר להביא תקון ושיפור לערכי היהדות כאן
בארצות הברית?! ובפרט - אם פנים דבריו
בהנוגע להכשרתו שכותב על-דבר זריזות
ארגון וכו' - שהרי זה עוד מגדיל האפשרויות
שלו ובמילא מגדיל בהעוונת בהנסיגה מן
המערכה, יותר נכון לומר - בריחה מן
המערכה,

ובמה שכותב (כנראה בתור באור לצעד שלו),
שבמשרתו צריך היה להכנע לבעלי בית, וכו',
כמוכן גם זה אינו טעם מספיק כלל, כי כיון

will eventually improve. This change will not come about through those who do not mind submitting themselves to the will of their congregants, but only through those who oppose it. It is also a distant dream that the congregants will themselves oppose animosity towards the rabbinate. Thus, it is necessary for the initiative to come from the rabbinate, and the approach of, “As for me, I have saved myself,” has already been rejected by the greats of the world, especially the great among chassidim.

This is also the message of the Torah portion of the week – the parshah of Noach: The holy Zohar explains why the flood waters are called “the waters of Noach,” although, “He was righteous, a complete person in his generation.” This is because, “When [Hashem] said to [Noach] that he and his children would remain, he did not beg for Hashem to have mercy on the world, and it was [subsequently] destroyed; thus the floodwaters are called by his name” (Zohar I, 67b). This teaches that one does not become at all exempt from rejecting the theme of “As for me, I have saved myself,” [to only focus on oneself,] even if one is to hear a clear directive from the Creator and Master of the world ([to save oneself, similar to] what is written there: “And you will come into the ark, and I will destroy all existing things”). And if this was so before the giving of the Torah, how much more so afterwards, when “love your fellow as yourself” is such an important Torah principle, and especially after the guarantee that was made at Arvos Moav — that “all Jews are responsible for one another.” This is easily understood.

It is further clear that an improvement in Jewish affairs can also be accomplished by one who does not serve as a rabbi, perhaps even to a greater degree. To our chagrin, however, for whatever reason, we have not observed any of those rabbis who left their positions involving themselves afterward in the area of self-sacrifice, etc. One may easily understand this. Regarding what you write that you plan on going into business if you have a suitable venture:

Generally, one should approach such matters in accordance with [the Talmud’s expression], “One’s friend has a friend.” This means to speak to close friends and family regarding

שְׂסוּף־סוּף מְכַרְח שְׂיָחוּל שְׂנוּי בְּהִיחַס שֶׁל
הַבְּעָלִי בֵּית לְהַרְבָּנִים שֶׁלָּהֶם, הָרִי אֵי אֶפְשָׁר
שְׂיָבֹא הַשְּׂנוּי עַל יְדֵי אֵלוּ שְׂלֵא אֲכַפֵּת לָהֶם
בְּכַנְיָעָה לְבַעְלֵי בֵּית, כִּי אִם דּוּקָא עַל יְדֵי אֵלוּ
שְׂיִלְחָמוּ נֶגֶד זֶה, וְתַקְוָה רְחוּקָה בְּיִתְרָה
שְׂהַבְעָלִי בֵּית עֲצָמָם יִלְחָמוּ נֶגֶד שְׂלִטוֹנָם עַל
הַרְבָּנִים, וּמְכַרְחַת לְבֵא הַזֶּה בְּזֶה דְּוָקָא מִצַּד
הַרְבָּנִים, וְהַשְּׂיָטָה אֲנִי אֶת נַפְשִׁי הַצְּלֵתִי, כְּפָר
פְּסוּלֵהָ גְדוּלֵי־עוֹלָם, וּבְפֶרֶט גְּדוּלֵי הַחֲסִידִים,

וְהוּא גַם מֵעַנְיָנָא דְיוֹמָא - פְּרִשְׁתַּת הַשְּׂבוּעַ
שְׂקָרָאנוּ בְּפֶרֶשְׁתַּת נַח, כְּבִאוּר הַגְּהֵר הַקְּדוּשׁ
עַנְיָן הַתְּמוּהָ שְׂנִקְרָאִים מִי הַמַּבּוּל מִי נַח, אֶף
שְׂצַדִּיק תְּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. - וְהַסָּבָה לְשֵׁם
זֶה הוּא (זֶהר חֲלָק א' ס"ז ב'): כִּינּוּן דְּאָמַר לִיָּה
(קוֹדֶשׁא בְּרִיָּה הוּא) דִּישְׂיָזִיב לִיָּה הוּא וּבְנוּי לֵא
בְּעֵי רַחֲמִין עַל עֲלָמָא וְאִתְאַבְדִּי, וּבְגִין כֵּן
אֶקְרוּן מִי הַמַּבּוּל עַל שְׂמִיָּה, זֹאת אוֹמְרַת
שְׂאֶפִילוּ כְּשִׂשׁוּמְעִין צוּוּי מְפָרֶשׁ מִבּוֹרָא הָעוֹלָם
וּמִנְהִיגוֹ (כְּפֶתוּב שָׁם: וּבְאֵת אֶל הַתְּבָה וּמַחֲיִתִּי
אֶת כָּל הַיְּקוּם), אִין זֶה פּוֹטֵר הָאָדָם כָּלֵל וּכְלָל
מִלְשָׁלוֹל הָעַנְיָן דְּאֲנִי אֶת נַפְשִׁי הַצְּלֵתִי. וְאִם
לְפָנֵי מִתְּנ תּוֹרָה כֵּן - עַל אַחַת כְּפָמָה וְכַפָּמָה
לְאַחֲרֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר וְאֶהְבֵּת לְרַעְוָה
כְּמוֹדָה כָּלֵל גְּדוּלָה בָּהּ, וּבְפֶרֶט לְאַחֲרֵי עֲרִבּוּת
שְׂבַעֲרִבּוּת מוֹאָב - שְׂכָל יִשְׂרָאֵל עֲרִבִים זֶה
בְּזֶה, וְקָל לְהִבְיָן.

מִוּבֵּן שְׂאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת לְשִׂפּוּר הַיְּהוּדוּת גַּם
לְאִישׁ שְׂאִינוּ מְכַהֵן בְּמִשְׁרַת רַבְּנוּת, וְאֶפְשָׁר
עוֹד לַעֲבֹדָה גְּדוּלָה בְּיִתְרָה, אֲבָל לְצַעֲרָנוּ,
בְּהַתְּבוּנָנוּת בְּאוֹתָם הַרְבָּנִים שְׂעַזְבוּ מִשְׁרַתָּם,
לְאִיזָה טַעַם שְׂיִהְיָה - לֹא נִכְנָסוּ לְעַסְקִים
דְּמִסִּירַת נַפְשׁ וְכו'. וְקָל לְהִבְיָן.

בְּמָה שְׂפּוֹתֵב אוֹדוֹת כְּנִיסָה לְמִסְחָר וְעַסְקָה
בְּאִם יִשְׁנָה הַצָּעָה מִתְּאִמָּה,

הִנֵּה בְּכָלֵל בְּעַנְיָנִים כְּאֵלוּ מִשְׁתַּדְּלִים בְּאֶפֶן
דְּחִבְרָא חִבְרָא אִית לִיָּה. זֹאת אוֹמְרַת
שְׂמִדְבָּרִים עִם הַיְּדִידִים, הַקְּרוּבִים עַל־דְּבַר
הַשְּׂאִיפָה וְכו', וּמִבְּקָשִׁים אוֹתָם לְהַתְּעַנְיָן בֵּין

your ambitions and to ask them to inquire about it among their own friends. You are certainly doing this. Obviously, if I hear of something appropriate, I will notify you, or I will mention your ambitions to the person extending the offer. What I have written in the beginning of my letter has no bearing on this, as is self-understood.

I will take this opportunity to urge you concerning setting times to study Chassidus which is a necessity particularly in this era, in addition to its inclusion in the obligation of studying Torah which obviously applies to all the parts of Torah. See also “the inflaming words of fire” in the Alter Rebbe’s Shulchan Aruch, Hilchos Talmud Torah, 2:10, regarding the fulfillment of the mitzvah of the Torah, “You shall observe all the Commandments, etc.,” based on the teaching of the early Sages who are as angels, the Smag, etc., as explained in the preceding paragraphs there.

With blessing for proper livelihood befitting your capabilities and for the fulfillment of your role among the Jewish People, following the words of the Mishnah, “I was created to serve my Master.”

And with blessings for good tidings in all of the above.

יְדִידֵיהֶם הֵם, וּבִטַח גַּם הוּא עוֹשֶׂה כְּזֶה. וּמוֹבָן
אֲשֶׁר בָּאֵם אֵדַע מִהַצָּעָה מִתְאַיְמָה - אוֹדִיעֵנוּ,
אוֹ שְׂאוּדִיעַ שְׂאִיפְתּוֹ הוּא לְהַמְצִיעַ, וְאִין הַכְּתוּב
בְּתַחֲלַת מִכְתָּבִי נוֹגַע בְּזֶה, כְּמוֹבָן.

וְאֲנִי לְהַזְמִינִי זֶה לְעוֹרְרוֹ עַל-דְּבַר קְבִיעוֹת
עֵתִים בְּלִמּוּד תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת, אֲשֶׁר בְּיַחֲוֹד
בְּתַקוּפֵתָנוּ זֶה - הִרִי זֶה הַכֶּרֶחַ, נוֹסֵף עַל שְׂנֵכָל
בְּחַיִּיב הַכְּלָלִי שֶׁל תְּלִמּוּד תּוֹרָה, אֲשֶׁר הַחֲלוֹת
שֶׁלוֹ הוּא עַל כָּל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה כְּמוֹבָן, וְעַיִן בְּזֶה
- דְּבָרִים חוֹצְבֵי לְהַבּוֹת אֵשׁ בְּשִׁלְחוֹ עֲרוּךְ
לְרַבְּנֵי הַזָּקֵן הַלְכוֹת תְּלִמּוּד תּוֹרָה פָּרַק ב'
סְעִיף יו"ד בְּעֵינֵי קַיִם הַמְצָוָה שְׂמִדְאוּרֵי־תֵא
שְׂמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת כָּל הַמְצָוָה וְגו' - מִיֵּסֵד עַל
דְּבָרֵי הָרֵאשׁוֹנִים כְּמִלְאָכִים הַסֵּמ"ג וְכו'
כְּמִבְּאֵר גַּם בְּסְעִיפִים שְׁלִפְנֵי זֶה שֵׁם.

בְּבִרְכָה לְפָרְנֶסָה טוֹבָה מִתְאַיְמָה לְכַשְׁרוֹנוֹתֵי
וּלְמַלּוּי תַּפְקִידוֹ בְּתוֹךְ כָּלל יִשְׂרָאֵל, כְּדָבָר
מִשְׁנָה אֲנִי נִבְרָאתִי לְשִׁמְשׂ אֶת קוֹנֵי.

וּבְבִרְכָה לְבִשׁוּרוֹת טוֹבוֹת בְּכָל הָאָמוּר.

Bring People to the Rebbe

Printed in Igros Kodesh Vol. 18 pp 57

ו'תקנז

By the Grace of G-d
15 MarCheshvan, 5719
Brooklyn

To the rabbi, gaon and chassid, the G-d-fearing, honorable, and esteemed activist, Rabbi Alexander Sender

Greetings and blessings,

I acknowledge receiving your letter from 7 Cheshvan in which you write a summary of your work and that you received the papers.

It is surprising that you do not mention the visits that you made to various places during the summer months. Possibly, there is reason [to continue the visits] now, especially [in order] to explain to the people who you visit that you plan on traveling here to visit the holy tziyon of my esteemed father-in-law, the Rebbe, of saintly memory, the leader of the Jewish People. The heart of the Jewish People is awake, even among those who are asleep in exile (on whatever level of sleep it may be, as the verse does not differentiate. One may easily understand this). May it be Hashem's will for you to inform me of truly good tidings also in this — [tidings which are] good for Heaven and good for the creations and good that bears fruits, as is discussed in Kiddushin 40a. ([Kiddushin can refer to the betrothal of] the Jewish People by G-d, who are bride and groom, and their wedding was at the giving of the Torah, which was given after forty days [and is hinted at by] page number 40. (See Hosafos to Torah Ohr, end of Parsha Yisro, why specifically the festival of the giving of the Torah is one day — [symbolized here by] side number 1 — whereas the other festivals are not.))

With blessings for good tidings in all of the above.

ב"ה,
ט"ו מרחשון, תשי"ט
ברוקלין.

הרב הגאון והרב החסיד איש ירא אלקים
נכבד ונעלה עוסק בצרכי צבור
מו"ה אלכסנדר סענדר ש"חיה

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מז' חשון, בו כותב
אשר קבל הנירות וכו' ראשי פרקים
מפעלותיו.

ולפלא שאינו מזכיר על-דבר בקורים
במקומות שונים שנהג בהם בחדשי הקיץ,
ואפשר יש לזה מקום עתה ביותר וביותר
ולבארם שמתכונן לנסוע לכאן ויבקר על
הציון הקדוש של כבוד קדשת מורי וחמי
אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע נשיא ישראל
וכו' וכו', והרי לבם של ישראל ער הוא, אפילו
אצל אלו שישנים בגלותא (באיזה מדרגה של
שנה שתהיה, שהרי לא חלק הכתוב בזה, וקל
להבין). ויהי רצון שגם בזה יבשר טוב אמתי,
טוב לשמים וטוב לבריות וטוב העושה פרות
וכסוגיא קדושין (דקודשא בריה הוא וישראל,
שהם חתן וכלה וחתנתם זה מתן תורה -
שנתנה (ל') מ' (יום) עמוד אחד (עין הוספות
לתורה אור סוף פרשת יתרו דמתן תורה
דוקא יום א' ולא כשאר המועדים)).

בברכה לבשורות טובות בכל האמור.